

2021 - 2024

Maatregelennota

INHOUDSOPGAVE

MAATREGELENNOTA 2021-2024	Blz.
Aanbieding	1
Financiële positie	5
Financieel verruimende maatregelen	7
Ambities	11
Effect maatregelen en ambities op de financiële positie	14

Aanbieding

Aan de raad,

Tijdens de raadscommissievergadering van 6 oktober heeft uw raad overwogen dat het pakket aan maatregelen in de concept Ambitienota 2021-2024, maatregelen bevat met onacceptabele negatieve maatschappelijke consequenties en dat na tien jaar bezuinigen de grens is bereikt. Vervolgens heeft uw raad unaniem uitgesproken om de Ambitienota niet te behandelen als eerste wijziging op de Begroting 2021 maar een niet sluitende meerjarenraming 2022-2024 te accepteren. We realiseren ons dat de toezichthouder onze gemeente onder preventief toezicht gaat stellen. Daarnaast heeft uw raad impliciet aangegeven om een pakket met maatregelen die zijn gericht op een efficiëntere uitvoering van taken, het afkomen van budgetoverschrijdingen en het genereren van extra inkomsten, in aansluiting op de behandeling van de Begroting 2021 wel in overweging te willen nemen. Deze maatregelen zijn samen met een actualisatie van de ambities uit de Ambitienota 2020-2023 verwerkt in deze Maatregelennota 2021-2024.

In het hoofdstuk "Financiële positie" wordt in het kort ingegaan op de situatie tot en met de ontwerpbegroting 2021.

In het volgende hoofdstuk "Financieel verruimende maatregelen" is een pakket aan maatregelen benoemd.

Vervolgens zijn in het hoofdstuk "Ambities" de ambities uit de Ambitienota 2020-2023 geactualiseerd en hebben het karakter van een korte voortgangsrapportage. Daarnaast zijn drie nieuwe ambities benoemd met marginale financiële gevolgen.

Tenslotte is in het laatste hoofdstuk "Effect maatregelen en ambities op de financiële positie" het effect van de Septembercirculaire 2020 verwerkt en een nieuwe prognose van de financiële positie geschetst.

Wij stellen u voor:

1. In te stemmen met de financieel verruimende maatregelen en deze middels de eerste wijziging te verwerken in de Begroting 2021.
2. In te stemmen met het verwachte resultaat van de financieel verruimde maatregelen "Onderzoek leges" en deels het "Extern onderzoek Burgerzaken" uit de Ambitienota 2020-2023 en deze middels de eerste wijziging te verwerken in de Begroting 2021.
3. Het financieel kader voor het uitvoeren van de door u vastgestelde ambities in de Ambitienota 2020-2023 middels de eerste wijziging te verwerken in de begroting 2021 en de meerjarenraming 2022-2024. Over de uitwerking van de ambities "Huisvestingproblematiek Neuteboomschool en de Maarsborg" en "Toekomst Binnensportaccommodaties/sporthal Stadskanaal" te besluiten via een afzonderlijk raadsvoorstel dat u in het eerste kwartaal van 2021 krijgt voorgelegd.
4. Met betrekking tot de "Toekomst zwembaden" de huidige exploitatiewijze met een jaar te verlengen.
5. In te stemmen met de benodigde middelen voor drie nieuwe beleidswensen en deze middels de eerste wijziging te verwerken in de Begroting 2021 en de hiervoor noodzakelijke kredieten beschikbaar te stellen .

Behandeling

Wij bieden u de Maatregelennota 2021-2024 aan voor behandeling tijdens uw vergadering van 9 november als eerste wijziging op de begroting 2021.

Repressief en preventief begrotingstoezicht

Uiterlijk 15 november moet de begroting 2021 zijn aangeboden aan de provincie als toezichthouder. Vervolgens gaat de toezichthouder de begroting beoordelen en kwalificeren met een repressief of preventief toezichtregime.

Repressief toezicht

In het geval de begroting reëel en structureel in evenwicht is óf de laatste schijf van de meerjarenraming is aannemelijk in evenwicht en de begroting is uiterlijk 15 november ontvangen dan zal de toezichthouder de gemeente onder repressief toezicht stellen. Dit betekent dat na het vaststellen van de begroting en begrotingswijzigingen de begroting zonder meer kan worden uitgevoerd door het college.

Preventief toezicht

Wanneer de gemeente een begroting indient die niet voldoet aan de criteria voor repressief toezicht stelt de toezichthouder de gemeente onder preventief toezicht. De provincie maakt preventief toezicht bekend voor aanvang van het begrotingsjaar i.c. voor 1 januari 2021. Voor de provincie het besluit kenbaar maakt wordt de gemeente nog in staat gesteld om een toelichting te geven. Onder andere waarom het de raad niet is gelukt een structureel en reëel sluitende begroting aan te bieden.

Het doel van het uitvoeren van preventief toezicht is te voorkomen dat een gemeente een beroep moet doen op een aanvullende uitkering uit het gemeentefonds ten laste van de collectiviteit (artikel 12 Financiële verhoudingswet). Concreet betekent dit dus dat voordat een aanvullende uitkering kan worden uitgevraagd er sprake moet zijn van ten minste één begrotingsjaar onder preventief toezicht.

Consequenties voor de praktijk indien geen goedkeuring van de begroting

Tot het moment van bekendmaking kan het college op basis van de niet goedgekeurde begroting geen uitgaven en geen verplichtingen aangaan en de gemeente moet acteren op afspraken met de toezichthouder zoals het opstellen en indienen van een door de gemeenteraad vastgesteld herstelplan. De provincie zal hierbij aanwijzingen geven.

Om de uitvoering van gemeentelijke taken niet in gevaar te laten komen, mogen verplichtingen op basis van reguliere budgetten ter hoogte van (een deel van) de begroting van het lopende jaar worden aangegaan. Voor het aangaan van nieuwe verplichtingen moet toestemming van GS worden gevraagd (beslissing binnen 2 maand). Alleen in geval van dringende spoed is vooraf geen goedkeuring nodig voor het aangaan van nieuwe verplichtingen.

Samen zoeken naar een structurele oplossing

Tijdens de periode van preventief toezicht wordt samen (gemeente en toezichthouder) gezocht naar een oplossing door pijnpunten te analyseren met een begrotingsanalyse (doet de gemeente zelf) óf met een begrotingsscan. Een begrotingsscan is alleen mogelijk in een situatie van preventief toezicht en wordt uitgevoerd door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de provinciale toezichthouder. De begrotingsscan geeft uiteindelijk meer inzicht in de financiële positie en de uitkomst versterkt de positie van de raad bij het nemen pijnlijke maatregelen. De uitkomsten zijn niet vrijblijvend en moeten worden uitgevoerd. Wanneer maatregelen niet worden uitgevoerd moet dit goed worden onderbouwd. De begrotingsscan levert een forse belasting van de ambtelijke organisatie op waardoor het uitvoeren en ontwikkelen van lopende taken onder druk komt. Het is overigens geen vanzelfsprekendheid dat het Rijk wel een begrotingsscan uitvoert. Dit is afhankelijk van het aantal aanvragen en de beschikbaarheid van inspecteurs.

Beëindigen preventief toezicht

Preventief toezicht kan zowel gelden voor een heel begrotingsjaar als tijdens het begrotingsjaar worden ingetrokken. Dat laatste is vaak het geval wanneer een herstelplan leidt tot een structureel en reëel begrotingsevenwicht. Lukt dit niet met een herstelplan dan is er het hele jaar sprake van preventief toezicht. Tijdens dit jaar blijft het de verantwoordelijkheid van de gemeenteraad om zo spoedig mogelijk te zorgen voor een structureel en reëel evenwicht. Lukt dit niet dan is een aanvraag van een aanvullende uitkering artikel 12 een optie.

Aanvraag artikel 12 uitkering

De gemeente kan een beroep doen op een artikel-12 FVW uitkering. Dit is een aanvullende uitkering uit het gemeentefonds (ten laste van de algemene uitkeringen van de collectiviteit). De gemeente doet de aanvraag voor de aanvullende uitkering zelf, goed gemotiveerd en onderbouwd met de oorzaken van de financiële problematiek. Het ministerie beoordeelt daarna in eerste instantie of het tekort verwijtbaar is (welke besluiten zijn in het verleden genomen waardoor het tekort is ontstaan of welke reële maatregelen zijn niet genomen om het tekort terug te dringen).

Er is geen algemene lijn voor de omvang van de aanvullende uitkering. Hier geldt dat iedere gemeente uniek is en dus is iedere beschikking voor een aanvullende uitkering maatwerk.

Het "toegangkaartje" voor een aanvullende uitkering bestaat uit drie voorwaarden:

1. De algemene middelen van de gemeente schieten aanmerkelijk en structureel tekort.

Er is sprake van een structureel tekort dat minimaal de omvang van 2% van de uitkeringen uit het gemeentefonds betreft, in casu betekent dit voor onze gemeente een tekort van circa € 1,7 miljoen.

2. Het niveau van eigen inkomsten is op een redelijk peil.

De opbrengst van zowel de afvalstoffenheffing als de rioolrechten moeten 100% kostendekkend zijn.

Onze gemeente voldoet aan deze beide voorwaarden. Voor wat betreft de opbrengst van de OZB geldt dat de norm voor de heffing 120% is van het landelijk gewogen gemiddelde tarief: voor 2021 is dit 0,1809, het berekende gewogen normtarief voor Stadskanaal voor 2021 is 0,2976.

Het redelijk peil van eigen inkomsten is voldoende.

3. De gemeente moet zelf eerst maatregelen nemen ter verbetering van financiële positie.

Met het vaststellen van de Maatregelennota 2021-2024 worden maatregelen genomen en wordt voldaan aan dit criterium.

Doorgaans gaat preventief begrotingstoezicht vooraf aan de aanvraag. Een aanvraag moet worden ingediend voor 1 december voorafgaand aan een begrotingsjaar. Binnen twee maanden na de aanvraag moet de provincie een verslag over de financiële positie van een gemeente en de getroffen maatregelen (waaronder een herstelplan) aanbieden aan de beheerders van het gemeentefonds. Concreet betekent dit dat op z'n vroegst een aanvraag kan worden ingediend voor begrotingsjaar 2022.

Stadskanaal, 27 oktober 2020

Burgemeester en wethouders

de heer G.J. van der Zanden
secretaris

mevrouw Y.P. van Mastrigt
burgemeester

Financiële positie

Als uitgangspunt voor het nemen van maatregelen geldt de financiële positie die is gebaseerd op Begroting 2021 en de Meerjarenraming 2022-2024.

	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2023</u>	<u>2024</u>
Begrotingstekorten	-7.354	-6.045	-5.736	-5.409

Bij het opstellen van de begroting 2021 zijn enkele in de begroting 2020 opgenomen stelposten met een structureel financieel effect niet geraamd. Het gaat om de stelposten die bij de behandeling van de Ambitienota 2020-2023 door u zijn vastgesteld voor de uitvoering van de enkele ambities (Huisvestingsproblematiek, Neuteboomschool en De Maarsborg, toekomst binnensportaccommodaties/sporthal in Stadskanaal, Spoorwegverbinding, en toekomst zwembaden) en het nemen van financiële verruimende maatregelen.

In het hoofdstuk Ambities zijn deze ambities geactualiseerd en opnieuw opgenomen om zo een volledig mogelijk beeld te geven.

In het hoofdstuk Verruimen financiële positie zijn de financieel verruimende maatregelen eveneens geactualiseerd en opnieuw opgenomen.

Aangezien besluitvorming over deze ambities en financieel verruimende maatregelen bij de Ambitienota 2020-2023 heeft plaatsgevonden, is nieuwe besluitvorming over het financieel kader en het uitvoeren van deze ambities nu niet aan de orde.

Risico's

De financiële positie is een momentweergave. Tal van ontwikkelingen zijn van invloed op het verloop van de financiële positie. Een aantal actuele risico's is hier benoemd.

Gemeentefonds

In het kader van het gemeentefonds speelt een aantal ontwikkelingen. Zo is er sprake van een herijking van het gemeentefonds met gevolgen voor de uitkeringen die uit het gemeentefonds worden verstrekt. De herijking is inmiddels afgerond, de consultatierondes starten eind oktober 2020 en dan wordt ook het voorlopige financieel effect van de herijking voor onze gemeente bekend. Het definitieve effect wordt met ingang van 2022 geïmplementeerd.

Daarnaast wordt de normeringssystematiek op grond waarvan het verloop en de omvang van het gemeentefonds wordt gekoppeld aan de rijksuitgaven onderzocht. Ook dit kan financiële consequenties hebben.

Verruimingsmaatregelen

In deze maatregelennota wordt een pakket met financieel verruimende maatregelen aan u voorgelegd. Het niet (volledig) realiseren van deze verruimingsmaatregelen leidt tot een toename van het begrotingstekort.

Reservepositie en weerstandvermogen

Door inzet van de reserves komt de beschikbare *incidentele* weerstandscapaciteit (reservepositie) steeds meer onder druk te staan. Bij de vaststelling van de Perspectiefnota 2019-2022 is besloten een eventueel beslag op de Algemene reserve te limiteren tot aan de ondergrens van € 8,0 miljoen en resterende tekorten te dekken uit de bestemmingsreserve Verkoop aandelen Essent. De verwachte standen van de Algemene reserve en de reserve Verkoop aandelen Essent bedragen per 1 januari 2021 respectievelijk € 8,0 miljoen en € 2,0 miljoen. Het geraamde begrotingssaldo 2021 is € 7,4 miljoen nadelig. Dit zou een beslag op de reserve Verkoop aandelen van € 2 miljoen en op de Algemene reserve van € 5,4 miljoen betekenen. De verwachte stand van de Algemene reserve op 31 december 2021 zal dan € 2,6 miljoen bedragen.

Als het verwachte nadelige saldo in 2022 van € 6,0 miljoen gerealiseerd wordt dan is de Algemene reserve niet meer toereikend om dat tekort op te vangen. Instemmen met de financieel verruimende maatregelen heeft een positief effect op de ontwikkeling van de reservepositie en het weerstandsvermogen.

Financieel verruimende maatregelen.

Er zijn 23 maatregelen genoemd die leiden tot een verruiming van de financiële positie, ingedeeld in twee groepen.

Voortgang maatregelen Ambitienota 2020-2023

Het gaat hier om de actualisatie van een viertal maatregelen uit de Ambitienota 2020-2023.

Maatregelen

We hebben 19 maatregelen geïnventariseerd.

Nummer	Maatregel	Resultaat			
		2021	2022	2023	2024
<i>Ambitienota 2020-2023</i>					
2020-01	Onderzoek leges	300.000	150.000	150.000	150.000
2020-02	Extern onderzoek Groen	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
2020-03	Extern onderzoek Minimabeleid	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
2020-04	Extern onderzoek Burgerzaken	50.000	50.000	50.000	50.000
<i>Maatregelen</i>					
Part-01	Exploitatiesubsidie Wedeka	0	130.000	130.000	400.000
Part-02	Mantelzorg	60.000	60.000	60.000	60.000
Part-03	Opvang beschermd wonen	0	40.000	40.000	40.000
Ontpl-04	Theater Geert Teis	50.000	150.000	150.000	150.000
Ontpl-05	Leerlingenvervoer	40.000	40.000	40.000	40.000
Ontpl-06	Bibliotheek (OAB)	65.000	65.000	65.000	65.000
Ontpl-07	Speelplaatsen	15.500	15.500	15.500	15.500
Leefb-08	Civiele kunstwerken	21.000	21.000	21.000	21.000
Leefb-09	Straatwerk Nutsbedrijven	25.000	25.000	25.000	25.000
Leefb-10	Stedelijke vernieuwing	105.300	105.300	105.300	105.300
ADM-11	Toeristenbelasting	69.000	69.000	69.000	69.000
ADM-12	Leegstaande gebouwen	5.000	10.000	20.000	20.000
ADM-13	Budget onvoorziene uitgaven	26.000	26.000	26.000	26.000
Overh-14	Contributies/lidmaatschappen	5.000	10.000	10.000	10.000
Overh-15	Portokosten	5.000	10.000	10.000	10.000
Overh-16	Onbenutte budgetten	10.000	10.000	10.000	10.000
Overh-17	Huisvesting	0	75.000	75.000	75.000
Overh-18	Renovatie raadzaal	18.000	18.000	18.000	18.000
Overh-19	Catering	75.000	75.000	75.000	75.000
Totaal maatregelen		944.800	1.154.800	1.164.800	1.434.800

Toelichting voortgang maatregelen Ambitienota 2020-2023

2020-01 Onderzoek leges (Ambitienota 2020-2023) (€ 150.000,00)

In uw vergadering van 14 augustus bent u akkoord gegaan met een wijziging van de legesverordening waardoor de opbrengst van de bouwleges structureel gaat stijgen. Voor 2021 verwachten wij een meeropbrengst van € 300.000,00. In verband met de invoering van de Wet Kwaliteitsborging Bouw (WKB) gaat een aantal taken die nu bij de gemeente ligt over naar de markt. Over de taken die naar de markt gaan, mag de gemeente geen leges meer berekenen. Voorzichtigheidshalve verwachten we dat het structurele effect van de legesaanpassing € 150.000,00 bedraagt.

2020-02 Extern onderzoek Groen (Cyber) (p.m.)

Op grond van de Ambitienota 2020-2023 is door het bureau Cyber een onderzoek uitgevoerd naar verruimende maatregelen binnen het groenbeheer. Op grond van de motie van 8 juli 2019 (...dat als gevolg van het bovenstaande bezuinigingen op het gebied van het groenonderhoud niet mogen leiden tot een vermindering van de kwaliteit hiervan...) verwachten we per saldo € 200.000,00 te kunnen verruimen in het bomenbestand en het wijzigen van beheertype gras. We leggen de maatregelen in het eerste kwartaal 2021 in een afzonderlijk raadsvoorstel aan u voor.

2020-03 Extern onderzoek Minimabeleid (Kwiz) (p.m.)

Op grond van de Ambitienota 2020-2023 is door het bureau Kwiz een onderzoek uitgevoerd naar verruimende maatregelen binnen het minimabeleid. Op grond van de motie van 8 juli 2019 (...dat als gevolg van het bovenstaande bezuinigingen op het gebied van het minimabeleid niet mogen leiden tot een vermindering van de kwaliteit hiervan..) verwachten wij een ombuiging van € 250.000,00 te kunnen realiseren. We leggen de maatregelen in het eerste kwartaal 2021 in een afzonderlijk raadsvoorstel aan u voor.

2020-04 Extern onderzoek Burgerzaken(Cebeon) (€ 50.000,00/p.m.)

Op grond van de Ambitienota 2020-2023 is door het bureau Cebeon een onderzoek uitgevoerd naar verruimende maatregelen binnen de bedrijfsvoering van Burgerzaken. Zonder dat de dienstverlening in gevaar komt kunnen we door enkele efficiencymaatregelen te treffen € 50.000,00 minder uitgaven realiseren. Daarnaast kunnen er enkele (in praktisch alle andere gemeenten toegepaste) maatregelen worden getroffen. We leggen deze maatregelen in het eerste kwartaal 2021 in een afzonderlijk raadsvoorstel aan u voor.

Toelichting maatregelen

Part-01 Exploitatiesubsidie Wedeka (€ 400.000,00)

Het invoeren en uitvoeren van het nieuwe bedrijfsplan resulteren in een stabiel exploitatietekort van € 7 miljoen waarmee het aandeel van onze gemeente in het exploitatietekort in de periode tot en met 2024 daalt met € 400.000,00.

Part-02 Mantelzorg (€ 60.000,00)

Op het budget dat beschikbaar is voor de blijk van waardering aan mantelzorgverstrekkers (€ 170.000,00) blijft sinds het jaar van invoering circa € 60.000,00 over. Dit deel van het budget kan vervallen.

Part-03 Opvang beschermd wonen (€ 40.000,00)

Met het realiseren van een brede inloopvoorziening (voorliggende voorziening) waarbij geïndiceerde dagbesteding en de inloopvoorziening GGZ geïntegreerd worden aangeboden, verwachten we de instroom in de geïndiceerde dagbesteding door de GGZ doelgroep te beperken waardoor de lasten met ingang van 2022 dalen met € 40.000,00.

Ontpl-04 Theater Geert Teis (€ 150.000,00 zie extern onderzoek door BDO)

De geraamde bijdrage aan Theater Geert Teis is ruim € 800.000,00. Theater Geert Teis haalt per saldo ruim € 100.000,00 winst op de professionele voorstellingen. De algemene/overhead kosten zijn bepalend voor de bijdrage. BDO ziet vier verschillende draaiknoppen wanneer het gaat om het terugbrengen van de bijdrage aan Theater Geert Teis. Naast of in combinatie met het handhaven van de huidige situatie, privatiseren of sluiten zijn er mogelijkheden door anders naar theater te kijken, los van het gebouw/het podium en door meer inkomsten te genereren.

Ontpl-05 Leerlingenvervoer (€ 40.000,00)

Gezien de aflopende realisaties kan het budget (in aansluiting op de verlaging via de Voorjaarsnota 2020) verder met € 40.000,00 worden verlaagd. Hierbij is rekening gehouden met de verwachte toename van het zorgvervoer en het stijgen van de kilometervergoeding voor eigen vervoer wat ouders/verzorgers kan stimuleren hiervoor te kiezen.

Ontpl-06 Bibliotheek (OAB, € 65.000,00)

De kosten van een aantal activiteiten kunnen worden gedekt binnen de verhoging van de rijksbijdrage voor het uitvoeren van taken in het kader van het Onderwijsachterstandenbeleid.

Ontpl-07 Speelplaatsen (€ 15.500,00)

Dit structurele budget kan vervallen, in plaats daarvan kunnen per incidentele vervanging middelen worden gezocht/aangevraagd. (Onderhoud, reparatie en kleine vervangingen worden nu uitgevoerd binnen het budget dat beschikbaar is voor onderhoud in de wijken).

Leefb-08 Civiele kunstwerken (€ 21.000,00)

Dit budget is nog een restant van de afkoopsom in verband met de overdracht (rond 2000) van de kanalen en civiele kunstwerken door de gemeente Groningen aan de gemeente Stadskanaal. Het onderhoud wordt structureel geraamd op basis van het beheerssysteem GBI waardoor het onderhoud en bijbehorend budget voldoende in beeld is.

Leefb-09 Straatwerk Nutsbedrijven (€ 25.000,00)

Nutsbedrijven betalen een vergoeding voor noodzakelijke straatwerk in verband met door hun uitgevoerde werkzaamheden. Dit levert per saldo een voordeel op, tot dusver is dit niet geraamd. Het voordeel bedraagt jaarlijks ca. € 25.000,00.

Leefb-10 Stedelijke vernieuwing (€ 105.300,00)

Jaarlijks wordt een bedrag toegevoegd aan de reserve Stedelijke vernieuwing. De dotatie kan vervallen, de consequentie is dat de reserve niet meer wordt gevoed.

ADM-11 Toeristenbelasting (€ 69.000,00)

We hanteren nu een laag tarief van € 0,90 per nacht. Het tarief verhogen met € 0,60 tot € 1,50 per nacht betekent dat we nog steeds ver onder het landelijk gemiddelde tarief van € 2,66 blijven. Op basis van 115.000 overnachtingen betekent dit € 69.000,00 extra opbrengst.

ADM-12 Leegstaande gebouwen (€ 20.000,00)

Afstoten van leegstaande gebouwen in eigendom van de gemeente levert circa € 20.000,00 vrijval aan onderhoudslasten op. Incidentele verkoopopbrengsten worden voor zover nodig ingezet om restant boekwaarden en incidentele verkoopkosten te dekken. Een mogelijke resterende verkoopopbrengst betekent een incidenteel voordeel waarmee de reservepositie wordt verbeterd.

ADM-13 Budget onvoorziene uitgaven (€ 26.000,00)

Het structureel beschikbare budget wordt sporadisch ingezet. Een budget ramen is verplicht, de omvang van het budget is vrij. Het budget verlagen tot € 10.000,00 (ca. € 0,30 per inwoner) betekent een verruiming van € 26.000,00.

Overh-14 Contributies/lidmaatschappen/ Overh-15 Portokosten/ Overh-16 Onbenutte budgetten (€ 30.000,00)

Voor een groot deel te realiseren met efficiëntere bedrijfsvoering.

Overh-17 Huisvesting (€ 75.000,00)

We starten een onderzoek naar een efficiëntere huisvesting. Het nieuwe normaal (meer thuiswerken) biedt te onderzoeken mogelijkheden en zo kunnen aflopende huurcontracten worden beëindigd.

Overh-18 Renovatie raadzaal (€ 18.000,00)

In de ambitienota 2020-2023 is een budget beschikbaar gesteld voor het renoveren van de raadzaal. We stellen voor deze ambitie te versoberen tot enkele noodzakelijke investeringen (onder andere klimaatbeheersing en audiovisuele voorzieningen) en kleine onderhoudswerkzaamheden (ten laste van het reguliere onderhoudsbudget).

Overh-19 Catering (€ 75.000,00)

De cateringfunctie versoberen tot het minimale (koffie- en theevoorziening) betekent een verruiming van € 75.000,00.

Ambities

Financiële beoordeling van ambities

Hieronder geven we een overzicht van (financieel) geactualiseerde ambities waarover in de Ambitienota 2020-2023 al besluitvorming heeft plaatsgevonden. Daarnaast is een drietal beleidswensen opgenomen die bij het voorbereiden van de Voorjaarsnota 2020 is geïnventariseerd.

De ambities zijn ingedeeld in drie categorieën. Een categorie geeft de urgentie en daarmee de prioriteit aan. We onderscheiden:

- Categorie A: niet-uitstelbare ontwikkelingen. Het verwerken van deze categorie ambities in de begroting 2021 is om uiteenlopende redenen (zoals wettelijke, strategische en onverantwoorde stagnatie in de bedrijfsvoering) onvermijdelijk;
- Categorie B: uitstelbare ambities die hun basis vinden in het Bestuursakkoord en/of het Koersdocument;
- Categorie C: overige uitstelbare beleidswensen.

Ambities die op grond van besluitvorming bij de Ambitienota 2020-2023 nog verwerkt moeten worden in de begroting 2021 en meerjarenraming 2022-2024.

Omschrijving	Budget		Periode
	Incidenteel	Structureel	
Categorie A			
Spoorwegverbinding Veendam-Stadskanaal (Ambitienota 2020-2023)		27.000	2024
Dekking uit subsidies of fondsen (uit Ambitienota 2020-2023)		-13.000	
Huisvestingsproblematiek Neuteboomschool en de Maarsborg (uit Ambitienota 2020-2023)	540.000	198.000	2022
Rechtmatigheidscontrole (nieuwe ambitie)	0	22.000	2021
TOTAAL A	540.000	234.000	
Categorie B			
Toekomst binnensportaccommodaties/sporthal Stadskanaal	200.000	188.000	2022
Toekomst zwembaden	p.m.	p.m.	2021
TOTAAL B	200.000	188.000	
Categorie C			
VV Musselkanaal vervangen hekwerk (nieuwe ambitie)		6.000	2021
Atletiekbaan, vervangen horden (nieuwe ambitie)		1.200	2021
Dekking reserve sportvelden		-7.200	2021
TOTAAL C	0	0	
Samenvatting			
Totaal A	540.000	234.000	
Totaal A + B	200.000	188.000	
Totaal A + B + C	740.000	422.000	

Toelichting ambities categorie A

Spoorwegverbinding Stadskanaal-Veendam

De raming van het richtinggevend bedrag van € 500.000,00 (structurele lasten € 27.000,00) voor een P&R locatie is onverkort overgeheveld uit de ambitienota 2020-2023. Een exacte onderbouwing van een investeringsbedrag is nog niet te maken. We onderzoeken nog of een deel van de investering te dekken is uit fondsen en/of subsidies (raming van € 250.000,00 waarmee structureel € 13.000,00 aan kapitaallasten kan worden gedekt).

Huisvestingsproblematiek Neuteboomschool en de Maarsborg

Bij het vaststellen van de Ambitienota 2020-2023 heeft u besloten het scenario dat uitgaat van nieuwbouw van één accommodatie voor beide scholen te laten uitwerken. De investering bedraagt in dat geval € 5,1 miljoen, de toename van de kapitaallasten is € 198.000,00 en de incidentele lasten (sloop, afwaardering boekwaarden en planuitwerking) bedragen € 540.000,00.

In het voorjaar heeft op basis van de uitwerking van dit "meest logische" scenario een inloopavond plaatsgevonden waar de mogelijke locaties voor nieuwbouw van een MFA (beide scholen) zijn gepresenteerd. Voor de definitieve uitwerking van dit scenario wordt u in het eerste halfjaar van 2021 een afzonderlijk raadsvoorstel voorgelegd.

Rechtmatigheidscontrole

Met ingang van 2021 moet het college een rechtmatigheidsverantwoording afgeven in de jaarrekening. De accountant zal dan geen oordeel meer geven over de rechtmatigheid in zijn controleverklaring, maar zal het door het college afgegeven rechtmatigheidsverantwoording in zijn controle betrekken.

Op dit moment voert onze accountant, BDO, voor een groot deel de verbijzonderde interne controle uit. Met ingang van 2021 kan dat dus niet meer. We zijn nu aan het inventariseren van wat er moet gebeuren om een rechtmatigheidsverantwoording af te kunnen geven. Het gaat hierbij onder andere om de vraag welke aanpassingen er nodig zijn in onze bedrijfsvoering en (structurele uitvoering van de) interne controle en welke specifieke kennis en kunde daarvoor nodig is. Ook zullen we het interne controleplan moeten actualiseren. We verwachten dat het huidige budget niet toereikend is voor het uitvoeren van de extra interne controlewerkzaamheden door een ander extern bureau (in verband met de specifieke en complexe kennis die hiervoor nodig is) en stellen daarom voor om op voorhand het budget met € 22.000,00 te verhogen tot structureel € 50.000,00.

Toelichting ambities categorie B

Toekomst binnensportaccommodaties/sporthal Stadskanaal

In het kader van de toekomst van de binnensportmogelijkheden in het centrum van Stadkanaal is aan de drie varianten die zijn beschreven in de Ambitienota 2020-2023 een vierde variant toegevoegd. Deze variant gaat uit van de volledige renovatie, verduurzaming en uitbreiding van de Spont en de sloop/verkoop van 3 gymzalen:

- afbraak van sporthal de Spont en 2 gymzalen (Wiekedreef en Margrietlaan) en vervangen door een nieuwe sporthal (2 zaaldelen) met een gymzaal en renovatie van de gymzaal Neuteboom. Dit is de minimale variant (investering van ca. € 6,7 miljoen, investeringslasten ca. € 325.000,00);
- de afbraak van de Spont en 3 gymzalen (Wiekedreef, Margriet en Neuteboom) en de realisatie van een nieuwe dubbele sporthal (6 zaaldelen). Dit is de optimale variant (investering ca. € 11,4 miljoen, investeringslasten ruim € 500.000,00);
- renovatie van de Spont en 3 gymzalen. Deze accommodaties gaan dan nog een jaar of 10 mee en er wordt niet/nauwelijks iets gedaan aan duurzaamheid (investering ca. € 2,5 miljoen, investeringslasten ruim € 300.000,00);
- renovatie, verduurzaming en uitbreiding van de Spont en de sloop/verkoop van drie gymzalen. Bij deze variant wordt de Spont volledig gestript en daarna verduurzaamd en uitgebreid met een sportzaal (investering ca. € 4 miljoen, investeringslasten ca. € 188.000,00).

In de ambitienota 2020-2023 is rekening gehouden met € 500.000,00 aan investeringslasten. De meest efficiënte optie is variant 4 met structurele investeringslasten van € 188.000,00. De lasten zijn € 312.000,00 lager dan het via de Ambitienota 2020-2023 geraamde budget van € 500.000,00.

Variant 4 wordt verder uitgewerkt en in het eerste kwartaal van 2021 in een afzonderlijk raadsvoorstel aan uw raad voorgelegd.

Toekomst zwembaden

Bij de Ambitienota 2020-2023 is besloten de drie buitenbaden open te houden en de uitwerking van dit besluit aan uw raad voor te leggen. In het kort houdt dit in dat de exploitatie van de zwembaden wordt overgedragen aan de plaatselijke stichtingen/commissies en zij hiervoor een bedrijfsplan indienen. Het financieel kader voor de uitvoering is maximaal het huidige budget (2021 € 318.000,00) waarbij de toename van de kapitaallasten door noodzakelijke renovatie-investeringen (€ 1,2 miljoen) binnen dit financiële kader moet worden opgevangen. De actuele situatie is dat voor zwembad de Horsten (Musselkanaal) een bedrijfsplan is ingediend, het bedrijfsplan voor zwembad Vlasmeer (Onstwedde) in een afrondende fase is en stichting Bad Noord (Stadskanaal Noord) heeft aangegeven het huidige exploitatiemodel te willen handhaven.

In de context van de huidige financiële situatie vinden wij het niet verantwoord nu fors te investeren in de zwembaden. We verwachten dat de toekomst van de zwembaden onderwerp is bij opstellen en uitvoeren van een herstelplan. We stellen daarom voor om vooralsnog de huidige exploitatiewijze (met het in acht nemen de noodzakelijke veiligheid) ook in 2021 toe te passen. Na besluitvorming over het herstelplan ligt er een definitief kader voor de exploitatie van de zwembaden en vervolgens kunnen plannen worden uitgewerkt en gerealiseerd.

Toelichting ambities categorie C*VV Musselkanaal (hekwerk)*

In de loop der jaren zijn de leunhekken rond de hoofdvelden van 7 voetbalverenigingen vervangen. Bij het leunhek van de vv Musselkanaal is dat nog niet het geval. Dit hek en het toegangshek tot het complex zijn nu aan vervanging toe. Daarnaast vormt het verzakken van de tegels onder het leunhek een gevaar voor bezoekers. Het ligt voor de hand met de vervanging van het leunhek gelijktijdig ook de tegels te vervangen.

De vervanging van het leunhek en het toegangshek kost € 93.800,00 en we verwachten een bijdrage van € 13.100,00 op grond van de Regeling specifieke uitkering stimulering sport. De netto investering komt op € 80.700,00, de structurele investeringenlasten bedragen € 6.000,00 en worden structureel gedekt uit de reserve sportvelden.

Atletiekbaan

De horden die bij de atletiekbaan horen zijn ouder dan de baan zelf en voldoen niet meer aan de eisen van de atletiekbond. Daarnaast zijn bijna alle horden meerdere keren gerepareerd waardoor de veiligheid in gevaar kan komen. Op grond van de beste en voordeligste offerte bedraagt de investering € 23.800,00. Uitgaande van een bijdrage van € 3.300,00 op grond van de Regeling specifieke uitkering stimulering sport bedraagt de netto investering € 20.500,00. De structurele investeringenlasten bedragen € 1.200,00 en worden structureel gedekt uit de reserve sportvelden.

Effect maatregelen en ambities op de financiële positie.

Septembercirculaire 2020

De raming van de uitkeringen uit het gemeentefonds in de begroting 2021 en meerjarenraming zijn gebaseerd op de meicirculaire 2020. In de septembercirculaire zijn de actualisaties van zowel het Gemeentefonds als de uitkering uit het Gemeentefonds verwerkt.

De uitkeringen voor 2021 zijn ten opzichte van de begroting 2021 structureel gestegen met € 646.000,00 en leveren een voordeel op. Dit is veroorzaakt door het incidentele schrappen van de opschalingskorting in 2020 en 2021 (€ 338.000,00) en de ontwikkelingen van het aantal eenheden per uitkeringsmaatstaven (€ 361.000,00) Overige ontwikkelingen leveren per saldo een nadeel op van € 53.000,00.

Dit voordeel neemt met ingang van 2022 af met € 338.000,00 tot € 308.000,00 in verband met het vervallen van het incidentele voordeel in 2020 en 2021 door het incidenteel schrappen van de opschalingskorting in beide jaren. De opschalingskorting wordt in 2022 dus weer naar het oorspronkelijke niveau gebracht.

(bedragen x € 1.000,00)

	2021	2022	2023	2024
Saldi Programmabegroting 2021	-7.354	-6.045	-5.736	-5.409
Effect septembercirculaire 2020	646	308	308	308
Stelposten maatregelen Ambitienota 2020-2023	0	0	0	0
- Extern onderzoek Groen	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
- Extern onderzoek Minimabeleid	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
- Extern onderzoek Bevolkingszaken	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Maatregelen	945	1.155	1.165	1.435
Stelposten uitvoeren ambities				
- Rechtmatigheidscontrole	-22	-22	-22	-22
- Spoorwegverbinding Veendam-Stadskanaal	-	-	-	-14
- Huisvestingsproblematiek Neuteboomschool en de Maarsborg	-	-738	-198	-198
- Binnensportaccommodaties/Sporthal Stadskanaal	-	-388	-188	-188
Begrotingssaldi inclusief Maatregelennota 2021-2024	-5.785	-5.730	-4.671	-4.088

